

Axfood

Till Landsbygds- och infrastrukturdepartementet

li.remissvar@regeringskansliet.se

li.transport.remissvar@regeringskansliet.se

Remissvar från Axfood/Dagab

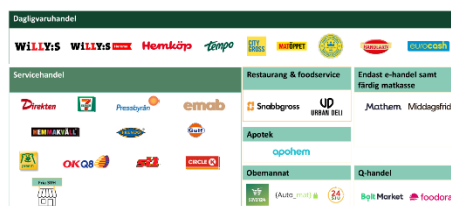
Angående Regeringsuppdrag om försöksverksamhet med vissa godstransporter

Diarienummer: LI2024/00615

1. Bakgrund om Dagabs fordonsflotta

Dagab varuförsörjer både Axfoods egenägda butiker och ett stort antal avtalskunder

Dagabs logistik, lager och transporter är navet i Axfoodkoncernens varuflöde. Hållbar logistik handlar till stor del om optimering och effektivitet och omfattar hela Dagabs varuflöde. Här finns flera viktiga aspekter: Hur vi planerar våra rutter för att minska onödiga körsträckor, hur vi packar våra transporter för att undvika att köra luftiga transporter samt tillgång till förare med C-körkort. Det är just mot denna bakgrund som den Transportstyrelsens föreslagna försöksverksamhet kan bidra till att fler varor kan packas i lastbilar som körs på förnyelsebart bränsle av förare med B-körkort.

Exempelvis körs i vår *e-handelsflotta* inga bilar alls på el i dag eftersom dagens körkortsregler i praktiken inte tillåter förare med b-körkort att köra *fullt lastade* elbilar då de väger för mycket.

Det råder förarbrist för tung lastbil, så det begränsade antal förare som har C-körkort räcker inte till för att köra lätta e-handelslastbilar.

Axfood välkomnar därför de regellättnader som öppnar upp för en försöksverksamhet där förare med B-körkort ska kunna framföra lite tyngre lastbilar som drivs på förnyelsebara drivmedel genom att höja gränsen för lastvikten från 3 500 till 4 250 kilo, något som flera andra länder redan genomfört.

Ungefär hälften av Dagabs transporter sker med egna fordon. Vår fordonsflotta består idag av runt 200 tunga lastbilar som levererar varor från koncernens lager till butik. Utöver de tunga lastbilarna har Dagab 75 lätta lastbilar som används för att transportera varor från våra e-handelslager ut till konsumenter.

Axfoods logistikbolag Dagab är mitt uppe i omställningen mot en mer varierad fordonsflotta och har som mål att *bara använda fossilfria drivmedel 2025*.

2. EU-beslut om ändrade körkortsregler

I december 2023 godkände ministerrådet och i början av mars 2024 godkände Europaparlamentet EU:s nya körkortsdirektiv som ska harmonisera körkortsreglerna inom unionen. Visserligen återstår en förhandling (trilog) för att de båda beslutsfattarna och förslagsställaren EU-kommissionen ska enas om de exakta skrivningarna i EU:s nya körkortsdirektiv, men allt talar för att just viktökningen går igenom, eftersom det här råder samsyn mellan EP och ministerrådet.

För den som har B-körkort innebär de nya reglerna att man får köra el- och vätgasbilar som väger 4 250 kg – en höjning med 750 kg. Förändringen genomförs främst för att eldrivna varubilar ska kunna lasta lika mycket som avgasversionerna.

Även om färdriktningen är tydlig inom EU så är tidtabellen inte så snabb. Det kan eventuellt dröja så länge som fram till 2028 innan de nya reglerna börjar gälla eftersom det handlar om ett EU-direktiv, där man normalt ger två år till medlemsstaterna för att ta fram erforderlig nationell lagstiftning för att implementera EU-direktivet.

Givet denna tidsutdräkt är det, enligt Axfoods uppfattning, angeläget att Sverige utan dröjsmål nyttjar befintlig möjlighet att nationellt införa ökad lastvikt. Att vänta in genomförandet av EU:s nya körkortsdirektiv skulle bara riskera att bromsa upp den omställning (till fossilfri fordonsflotta) som just nu pågår på högvarv.

Som också framgår av Transportmyndighetens rapport så innehåller EU:s regelverk om kör- och vilotider *ett antal undantag som medlemsländer får införa i nationell lagstiftning*. Genom att använda EU:s undantagsmöjlighet för lastvikt (3500 till 4250 kg) för förare som med B-körkort framför lastbilar som körs på förnyelsebart bränsle.

Förutsatt att Sverige nyttjar befintlig undantagsrätt så underlättas näringslivets omställning till en fossilfri fordonsflotta. Axfood önskar att nationell svensk lagstiftning snarast kommer på plats så att de dagligvarubilar som körs på förnyelsebart bränsle kan lastas med lika mycket dagligvaror som de dieseldrivna bilarna. Eftersom ett el-batteri kan väga upp till 750 kg är det i högsta grad – också för att uppnå konkurrensneutralitet – motiverat att lastvikten ökas från nuvarande 3500 kg till 4250 kg för lastbilar som körs på förnyelsebart bränsle (av förare med B-körkort). I avvaktan på att permanent svensk/europeisk lagstiftning kommer på plats är det positivt att det i Sverige inleds en försöksverksamhet i enlighet med regeringens uttalade intention och i samstämmighet med det specifika regeringsuppdrag som givits till Transportstyrelsen om att ta fram ett förslag till utformning av en svensk försöksverksamhet.

3. Synpunkter på Transportstyrelsens föreslagna försöksverksamhet

Axfood/Dagab delar Svensk Handels positiva inställning till Transportstyrelsens förslag att inrätta ett undantag från körkortslagen (1998:488) för förare med B körkort att framföra fordon med en totalvikt som överstiger 3500 kg – men inte mer än 4250 kg som drivs med alternativa bränslen.

Det är viktigt att försöksverksamheten kommer igång snarast möjligt (efter 1 juli 2024 enligt plan).

Lämpligen bör försöksverksamheten pågå ända fram till dess att det nya körkortsdirektivet träder i kraft och hoppas att försöksverksamheten verkligen inleds den 1 juli 2024 enligt plan. Det är viktigt att det finns en tydlighet här, för näringslivets färdplaner för omställning till fossilfri fordonsflotta bygger på att det finns förutsägbara och stabila spelregler. Det gäller för både politiken och för den försöksverksamhet som regeringen initierat och som Transportstyrelsen nu har att genomföra.

Av Transportstyrelsens redovisning av regeringsuppdraget framgår att försöksverksamheten omfattar ”fordon som används för godstransporter inom en radie av 100 kilometer från den plats där företaget är beläget och som drivs med hjälp av naturgas, flytande gas eller el vars högsta tillåtna vikt, inklusive släp eller påhängsvagn, inte överstiger 7,5 ton”.

Här uppkommer frågor vad som gäller för företag med en registrerad företagsadress men med bilarna utlokaliserade till och registrerade vid lagerterminaler runt om i landet (verklig utgångspunkt). Axfood hemställer om ett förtydligande vad gäller hur den föreslagna 100 km gränsen gällande färdskrivare ska tillämpas, det bör klargöras om kilometergränsen räknas från bilens eller från bolagets utgångspunkt.

Dagabs lastbilar är registrerade vid bolagets olika terminaler (Landskrona, Backa, Västra Frölunda, Bålsta, Jönköping och Hässleholm) och alltså inte vid den registrerade

företagsadressen Torsplan i Stockholm där själva bolaget Axfood (Dagab ingår i Axfood-koncernen som helägt dotterbolag) är registrerat. Det är mot denna bakgrund vi önskar att det förtydligas att 100-kilometersgränsen utgår från den terminal som respektive lastbil utgår från. Ett sådant förtydligande skulle vara tillräckligt för de bilar som Dagab äger. När det gäller av Dagab leasade bilar så är dessa registrerade hos lease-givaren och alltså inte på den lageradress där de är utplacerade. Det vore *önskvärt med ett förtydligande att för 100-kilometersgränsen för leasade bilar räknas utifrån verklig utgångspunkt dvs den plats (det lager) där lastbilen placerats ut.*

Givet det övergripande målet om trafiksäkerhet är Axfood positivt inställd till en reglering, exempelvis krav på internutbildning, färdskrivare och att lastbilsföraren skall ha haft B-kort i minst 2 år liksom att bilen blir hastighetsreglerad.

Dagab har för avsikt att fortsätta att sätta in färdskrivare i våra E-com bilar (de har redan installerats i våra el bilar).

Avslutningsvis vill Axfood uppmana till ett skyndsamt genomförande av svensk försöksverksamhet där personer med B-körkort får köra lätta lastbilar som framförs på el eller andra förnyelsebara bränslen med en max vikt upp till 4,25 ton. Detta skulle underlätta vår pågående omställning till fossilfria transporter och kraftfullt bidra till att påskynda elektrifieringen av våra transporter. Sist men inte minst, skulle det också leda till en effektivare logistik där antalet lastbilstransporter minimeras genom att våra – förnyelsebart drivna – lastbilar kör med full last, istället för delvis tomma. Detta pga att el batteriernas vikt i dagsläget minskar den effektiva lastvikten med upp till 750 kg i och med att totalvikten är begränsad till 3500 kg (för förare med B-körkort).

Axfood instämmer i övrigt helt och fullt i det som framförs i remissvaret från vår branschorganisation Svensk Handel.

Mvh

Håkan Björklund, näringspolitiskt ansvarig Axfood

Åsa Domeij, Hållbarhetschef Axfood

Helena Blom, Transportchef Dagab